

ข้อมูลสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นของตำแหน่งการกีดขวางทางน้ำ จังหวัดเชียงใหม่

รหัสตำแหน่งการกีดขวางทางน้ำ: CM1208007001

ชื่อลำน้ำ แม่น้ำแม่ขาน เป็นสาขาของแม่น้ำ แม่น้ำปิง ประเภทลำน้ำ แม่น้ำสาขา วันที่สำรวจ: 15 มิถุนายน 2564
หมู่บ้าน หมู่ที่ 7 ดงก่า ตำบล หุ่นสะโตก อำเภอ สันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่

พิกัดเริ่มปัญหา				พิกัดสิ้นสุดปัญหา				
X(UTM)	485974	Y(UTM)	2052597	X(UTM)	485974	Y(UTM)	2052597	
หน้าตัดลำน้ำที่เกิดปัญหา		กว้าง (เมตร)		ลึก (เมตร)		ความชันตลิ่ง		
หน้าตัดลำน้ำเดิมในอดีตก่อนเกิดปัญหา		10.0		10.0		1:1.5		
หน้าตัดลำน้ำก่อนถึงที่เกิดปัญหา		8.0		8.0		1:1.5		
หน้าตัดที่แคบที่สุดของช่วงที่เกิดปัญหา								
- ทางน้ำเปิด		-		-		-		
- สะพาน		6.0		10.0		ความยาวช่องตอม่อ	8.0 เมตร	
						จำนวนตอม่อ	5 ช่อง	
- กรณีทอลอด		ทอกลม	เส้นผ่านศูนย์กลาง	- เมตร	ยาว	- เมตร	จำนวนท่อ	- ช่อง
		ท่อเหลี่ยม	กว้าง	- เมตร	สูง	- เมตร	ยาว	- เมตร
- อื่นๆ		-		-		-		
หน้าตัดลำน้ำด้านท้ายน้ำหลังช่วงที่เกิดปัญหา		8.0		8.0		1:1.5		

ความยาวของช่วงลำน้ำที่เกิดปัญหา เป็นจุดระยะ น้อยกว่า 10 เมตร การตาดผิวของลำน้ำ ไม่ตาดผิว วัสดุที่ใช้ตาดผิวของลำน้ำ เป็นแม่น้ำตามธรรมชาติ
ลักษณะความเสียหาย น้ำท่วม ระดับ น้อย ความถี่ที่เกิดความเสียหาย 2-4 ปีครั้ง ระดับความเสี่ยง น้อย ไม่มีการตาดผิว ปกคลุมด้วยพื้นผิวดิน

สาเหตุของการกีดขวางทางน้ำ

- > โดยธรรมชาติ การทับถมของตะกอน (ลำน้ำต้นเขิน) วัชพืช (ต้นไม้และวัชพืชขึ้นเต็มตลิ่งทั้งสองฝั่งของลำน้ำ)
- > โดยมนุษย์ จาก ระบบสาธารณสุขโลก: สะพานมีหน้าตัดแคบเกินไป หรือมีตอม่อมากเกินไปในช่วงฤดูน้ำหลากระบายไม่ทัน
สิ่งปฏิกูล อื่นๆ (ลำน้ำแม่ขานมักจะพัดพาเอาสิ่งปฏิกูลมาติดตอม่อสะพานช่วงหน้าฝน)

ระดับการกีดขวาง น้อย คิดเป็น 1-30% หน่วยงานการดำเนินการแก้ไข สำนักงานเทศบาลตำบลห้วยสะโตก
โดยวิธี ยังไม่ได้ดำเนินการ ผลการดำเนินการ ไม่ได้ผล
สภาพในปัจจุบันของโครงการที่แก้ไขปัญหา ยังไม่มีในแผน

สภาพปัญหาการกีดขวางทางน้ำ	แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
สะพานข้ามแม่น้ำขาน ซึ่งเป็นลำน้ำใหญ่ของพื้นที่โดยไหลลงแม่น้ำปิง บริเวณที่ทำการสำรวจแม่น้ำขานมีวัชพืชขึ้นเป็นปริมาณมากทางด้านเหนือน้ำ ถึงแม้ว่าขนาดหน้าตัดของลำน้ำจะมีขนาดใหญ่ มีความลึกของทางน้ำประมาณ 8.0 m. แต่ตัวสะพานที่ข้ามแม่น้ำมีจำนวนตอม่อ 5 แถว มีความยาวระหว่างตอม่อแต่ละแถว 8.0 m. ดังนั้นตัวสะพานมีความกว้าง 32.0 m. ซึ่งจะเห็นได้ว่าตอม่อสะพานมีช่วงที่แคบ	ข้อมูลพื้นที่รับน้ำของตำแหน่งที่เกิดปัญหา $A = 1700.49$ ตารางกิโลเมตร อัตราการไหลสูงสุด = $297.81 \text{ m}^3/\text{s}$ Return period = 50 ปี
เมื่อมีปริมาณน้ำที่ต้องการระบายจากลำน้ำขานในช่วงหน้าฝนมีปริมาณมาก ประกอบกับลำน้ำขานไหลผ่านชุมชนหลายหมู่บ้าน เมื่อเข้าสู่ช่วงหน้าฝนลำน้ำขานจะพัดพาเอาเศษกิ่งไม้ และสิ่งปฏิกูลต่างๆมาติดตอม่อสะพาน ทำให้น้ำไหลได้อย่างไม่เต็มที่เพราะการกีดขวางทางน้ำที่เกิดขึ้น	วางแผนมาตรการการขุดลอกให้เหมาะสมกับพื้นที่ทั้งด้านเหนือน้ำและท้ายน้ำ พร้อมกับขุดลอกให้หน้าตัดลำน้ำโล่งมากขึ้นพร้อมรับปริมาณน้ำที่ไหลในแม่น้ำขานช่วงหน้าฝน

รูปภาพประกอบ

